

Carl XVI Gustaf: Jultal 2023

Talare

Carl XVI Gustaf
Kung

Datum

24 december 2023

Plats

Kungl. Slottet, Stockholm

Kära svenskar, hemma och utomlands, alla i Sverige! Just nu sänker sig julefriden i många hem och på andra platser runt om i vårt land. Det ger oss tid till eftertanke och reflektion kring året som gått. Så är det också här på Kungliga slottet. Jag minns när jag, för många år sedan, var i Sydafrika i ett scout-sammanhang. Vi besökte ett av de mest utsatta områdena, utanför Kapstaden. Många av de som bodde där, levde under mycket knappa förhållanden. Plötsligt kom en pojke fram till mig. Han var 10, 11 år och klädd i en scoutskjorta. Pojken kände till att även jag är scout. Han var väldigt stolt över sin fina skjorta och ville berätta om vad den betydde för honom. Han sa: ”När jag bär den, känner jag mig trygg och fredad. Inte ens de tuffaste grabbarna vågar gå på mig.” Scout-skjortan gav respekt. Den symboliserade sunda värden. Jag tänker ofta på den episoden och vad goda symboler kan göra för oss människor. Det har på många sätt varit ett mörkt år. I Bryssel har svenskar, på väg till en fotbollsmatch, stolta iförda våra svenska färger, bragts om livet. Ett fruktansvärt dåd. Här hemma i Sverige har flera drabbats av det hänsynslösa gängvåldet. Många känner en oro över samhällsutvecklingen. Samtidigt arbetar polis och rättsvårdande myndigheter oförtrutet med att skapa ett tryggare Sverige för oss alla. De har vårt fulla stöd i denna strävan. Terrorattacken mot civila i Israel och det efterföljande kriget i Gaza innebär ett stort mänskligt lidande. Det skapar oroligheter och osämja i hela världen. En fredlig utveckling känns avlägsen – men hoppet måste leva. I Ukraina fortsätter folkets kamp för att försvara sitt land mot den ryska invasionen. Under året träffade jag president Zelenskyj när han var på besök i Sverige. Vi pratade om den fortsatt svåra situationen i landet. Presidenten, liksom den blågula ukrainska flaggan, har för många runt om i världen blivit en symbol för ett helt folks frihetskamp. Blått och gult är också färgerna i vår flagga. Den svenska flaggan symboliserar våra värderingar, våra friheter, men också våra skyldigheter och vårt ansvar gentemot andra. Vi har full rätt att tycka olika. Vi värnar åsiktsfriheten, men den stora friheten bygger på respekt och tolerans. Vårt land vilar också på rättsstatens grund. ”Land skall med lag byggas”. Det var kung Karl XV:s valspråk från 1859. Det är ursprungligen

ett uttryck från medeltiden. Strofen har även en fortsättning som sällan uppmärksammas: ”Land skall med lag byggas – och icke med våldsverk”. En del av våra lagar kan idag uppfattas som självklara, men de är resultatet av landets utveckling, som ofta föregåtts av långa och ibland svåra överväganden. Vi har yttrandefrihet, religionsfrihet, allmän och lika rösträtt. Till detta kommer också andra lagar om barns rättigheter, förbud mot diskriminering och skydd för miljön. Under året har Sverige kommit allt närmare ett medlemskap i Nato. Det är den största försvars- och säkerhetspolitiska förändringen i vårt land sedan Sverige blev militärt alliansfritt för över 200 år sedan. Och den görs i bred politisk enighet. Min farfars bror Prins Wilhelm skrev år 1941, mitt under brinnande världskrig, en essä som heter ”Fritt land”. Den står sig väl än idag. Han skrev följande: ”Vad vi vill värna om är ingenting annat än det egna. Mot ingen hyser vi agg lika litet som det skulle falla oss in att hota någon. Vi är ett fredsälskande folk som inte önskar göra en mygga för när, men vi hävdar samtidigt vår bestämda vilja att få leva i fred och oberoende på det sätt som passar oss bäst.” Den svenska flaggan symboliserar också naturen som vi älskar att njuta av. Vår rena luft. De vidsträckta landskapen och fjällen och sjöarna. Naturen gör vårt land rikt. Vi har förädlat skogen, malmen, vattenkraften och jorden. Med den nya gröna tekniken fortsätter Sverige att skörda framgångar i samklang med naturen. I den senaste klimatförhandlingen enades världens länder för första gången om att ställa om från fossila bränslen. Det ger hopp och framtidstro. Under året har Drottningen och jag återigen rest runt i Sverige. Vi har uppmärksammat mina 50 år på tronen. Vi har också firat att det är 500 år sedan Gustav Vasa valdes till kung och Sverige blev ett självständigt land. På resorna har vi besökt många av länsmuseerna och sett fina exempel från vår historia. Sveriges läns museer har nära fyra miljoner besök varje år. Här finns historiska guldkorn bevarade som utgör en del av vårt kulturarv och våra traditioner. Men vår historia är också människorna. Det som görs varje dag av var och en och det vi gör tillsammans. Var än du är i Sverige eller utomlands, så hoppas jag att du får en fin jul med lugn och ro. Kanske ge lite extra tid för att ta hand om en gammal vän eller en äldre släkting. Att skänka en extra tanke till dem som behöver det mest. Jag önskar dig vila och styrka som ger dig glädje och hopp. Nu går 2023 mot sitt slut och vi ser fram emot ett nytt år. Tillsammans med min familj vill jag önska dig en riktigt god jul och ett gott nytt år 2024!

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-xvi-gustaf-jultal-2023>